

Brussel, 1 juni 2017
(OR. en)

9481/17

**Interinstitutioneel dossier:
2008/0140 (CNS)**

**SOC 413
ANTIDISCRIM 27
JAI 520
MI 437
FREMP 66**

VERSLAG

---

van:	het voorzitterschap
aan:	het Comité van permanente vertegenwoordigers (1e deel) / de Raad
nr. vorig doc.:	9288/17 SOC 375 ANTIDISCRIM 23 JAI 473 MI 427 FREMP 61
Nr. Comdoc.:	11531/08 SOC 411 JAI 368 MI 246 - COM(2008) 426 final
Betreft:	Voorstel voor een richtlijn van de Raad betreffende de toepassing van het beginsel van gelijke behandeling van personen ongeacht godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele gerichtheid - Voortgangsverslag

---

I. INLEIDING

De Commissie heeft op 2 juli 2008 een voorstel aangenomen voor een richtlijn van de Raad die erop gericht is de bescherming tegen discriminatie op grond van godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele gerichtheid uit te breiden tot andere gebieden dan arbeid. Het voorstel voor een horizontale richtlijn gelijke behandeling vormt een aanvulling op de bestaande EG-wetgeving¹ ter zake en bevat een verbod van discriminatie op bovengenoemde gronden op de volgende gebieden: sociale bescherming, met inbegrip van sociale zekerheid en gezondheidszorg; onderwijs; en toegang tot goederen en diensten, met inbegrip van huisvesting.

---

¹ Met name de Richtlijnen 2000/43/EG, 2000/78/EG en 2004/113/EG van de Raad.

Een grote meerderheid van de delegaties heeft het voorstel in beginsel verwelkomd, en vele delegaties steunen de doelstelling om het bestaande juridisch kader te vervolledigen door alle vier de discriminatiegronden via een horizontale benadering aan te pakken.

De meeste delegaties hebben te kennen gegeven dat zij het belangrijk vinden gelijke behandeling als een gedeelde maatschappelijke waarde in de EU te bevorderen. Verschillende delegaties hebben in het bijzonder gewezen op het belang van het voorstel in het kader van de tenuitvoerlegging van het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap (UNCRPD). Sommige delegaties zouden evenwel de voorkeur hebben gegeven aan ambitieuzere bepalingen inzake handicaps.

Hoewel overtuigd van het belang van discriminatiebestrijding, hebben bepaalde delegaties zich in het verleden afgevraagd of het Commissievoorstel - dat volgens hen een inbreuk vormt op de nationale bevoegdheid voor bepaalde aangelegenheden en in strijd is met het subsidiariteits- en het evenredigheidsbeginsel - wel nodig is. Een aantal delegaties vraagt zich nog altijd af of sociale bescherming en onderwijs onder de richtlijn moeten vallen. Twee delegaties handhaven een algemeen voorbehoud.

Bepaalde delegaties hebben ook verduidelijking gevraagd en hun zorgen geuit over met name het gebrek aan rechtszekerheid, de bevoegdheidsverdeling en de praktische, financiële en juridische gevolgen van het voorstel.

In dit stadium handhaven alle delegaties een algemeen studievoorbehoud bij het voorstel. CZ, DK, MT en UK handhaven een parlementair voorbehoud. De Commissie heeft bevestigd dat zij vooralsnog vasthoudt aan haar oorspronkelijke voorstel en een studievoorbehoud handhaaft bij elke wijziging daarvan.

Het Europees Parlement heeft op 2 april 2009 in het kader van de raadplegingsprocedure advies uitgebracht². Door de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon op 1 december 2009 valt het voorstel thans onder artikel 19 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie; bijgevolg is eenparigheid in de Raad vereist, na *goedkeuring* door het Europees Parlement.

II. BESPREKINGEN VAN DE RAAD TIJDENS HET MALTESE VOORZITTERSCHAP

De Groep sociale vraagstukken heeft de bespreking van het voorstel voortgezet³ op basis van twee reeksen redactionele voorstellen van het voorzitterschap.⁴

De besprekingen in de groep waren met name toegespitst op de volgende belangrijke punten:

a) **Opneming van een overweging inzake discriminatie op grond van geslacht of genderidentiteit als verzwarende factor (overweging 12ab)**

Het voorzitterschap heeft verklaard dat deze wijziging geen uitbreiding van de werkingssfeer van de ontwerprichtlijn beoogt, maar onder de aandacht wil brengen dat discriminatie op grond van godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele gerichtheid kan worden verergerd door discriminatie op grond van geslacht of genderidentiteit.

Sommige delegaties hadden bedenkingen bij het doel van de wijziging en vroegen zich af hoe dit punt moet worden aangepakt in het dispositief van de tekst. Eén delegatie stelde voor deze passage op te nemen in overweging 13. Verscheidene delegaties steunden weliswaar het doel van de wijziging, maar stelden voor om in algemene termen te verwijzen naar meervoudige discriminatie in plaats van naar een specifieke combinatie van gronden. Het voorzitterschap gaf de voorkeur aan dit laatste voorstel.

---

² Zie doc. A6-0149/2009. Ulrike Lunacek (AT/LIBE/Greens/EFA) is als rapporteur aangewezen door het nieuw gekozen Parlement.

³ De vergaderingen vonden plaats op 20 januari en 22 mei.

⁴ Zie 15603/16 en 7202/17.

b) **Meervoudige discriminatie (overwegingen 12, 12ab en 21 en artikel 2, lid 2, punten a) en b))**

Het voorzitterschap heeft in zijn redactionele voorstellen getracht de kwestie meervoudige discriminatie te verduidelijken door te specificeren dat discriminatie op de door dit voorstel bestreken gronden tevens kan overlappen met discriminatie op grond van ras of etnische afstamming en nationaliteit, alsmede geslacht of genderidentiteit. In dit verband voegde het voorzitterschap een formulering toe waarin wordt verduidelijkt dat positieve maatregelen ook betrekking kunnen hebben op een groep personen met *een combinatie* van kenmerken die verband houden met godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele gerichtheid.

Een groot aantal delegaties verwelkomde de opnemings van meervoudige discriminatie in de tekst. Sommige andere waren hier echter geen voorstander van. De Commissie steunde de opnemings van meervoudige discriminatie, mits dit op consistente wijze geschiedt. De Commissie was het ook eens met de opmerking van een delegatie dat discriminatiegronden die buiten de werkingssfeer van de richtlijn vallen, niet in de tekst mogen worden vermeld, en gaf de voorkeur aan een algemene verwijzing naar niet onder deze richtlijn vallende gronden.

c) **Discriminatie door associatie met een organisatie die zicht inzet voor de bevordering van de rechten van personen (overweging 12a)**

Het voorzitterschap heeft aan overweging 12a een formulering toegevoegd betreffende de bescherming van personen die worden gediscrimineerd vanwege een band die zij hebben of verondersteld worden te hebben met organisaties die zich inzetten voor de bevordering van de rechten van personen van een bepaalde godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele gerichtheid.

Verscheidene delegaties steunden de wijziging; één delegatie kon er niet mee instemmen en sommige andere achtten verdere bestudering nodig.

d) **Werkingsfeer (expliciete opneming van wettelijke aanvullende pensioenregelingen, overweging 17b en artikel 3, lid 1, onder a))**

In zijn redactionele voorstellen heeft het voorzitterschap de formulering verduidelijkt door specifiek te vermelden

dat het verbod op discriminatie van toepassing zou zijn op "toegang tot sociale bescherming voor zover zij betrekking heeft op sociale zekerheid, *met inbegrip van wettelijke aanvullende pensioenregelingen.*"

Sommige delegaties wensten de vermelding van wettelijke aanvullende pensioenregelingen te schrappen. De werkingssfeer zoals die er nu uitziet is immers duidelijk en dus is een expliciete vermelding van deze regelingen niet nodig.

In dit verband nam het voorzitterschap in de overwegingen ook een verwijzing op naar zaak C-267/06 *Tadao Maruko*, waarin het Hof van Justitie van de EU discriminatie op grond van seksuele gerichtheid heeft erkend.

Een aantal delegaties en de Commissie waren van oordeel dat de verwijzing naar zaak C-267/06 niet dienstig is, omdat deze betrekking heeft op bedrijfspensioenregelingen (die onder Richtlijn 2000/78/EG vallen) en niet op sociale zekerheid. De vermelding ervan in de overwegingen zou derhalve voor verwarring kunnen zorgen.

d) **Wettelijke voordelen afhankelijk van de burgerlijke staat (overweging 17h)**

Het voorzitterschap heeft de tekst uitgebreid met gevallen waarin koppels van hetzelfde geslacht worden gediscrimineerd bij het toekennen van voordelen afhankelijk van de burgerlijke staat. Over dit wijzigingsvoorstel liepen de mening uiteen.

e) **"Natuurlijke personen of rechtspersonen" (overweging 17ga)**

Het voorzitterschap heeft overweging 17ga herzien. Er wordt nu duidelijk gesteld dat "Eenieder, *zowel natuurlijke personen als rechtspersonen*, beschikt over contractvrijheid...". De groep was het eens met deze wijziging.

III. RESTERENDE VRAAGSTUKKEN

Er is verder beraad nodig over bovengenoemde punten alsmede over een aantal resterende vraagstukken, waaronder:

- de werkingssfeer van de richtlijn, omdat sommige delegaties er tegen zijn dat sociale bescherming en onderwijs daaronder vallen;
- resterende aspecten in verband met bevoegdheidsverdeling en subsidiariteit; en
- rechtszekerheid met betrekking tot de verplichtingen die de richtlijn zou doen ontstaan.

Voor nadere details over de standpunten van de delegaties, zie doc. 5428/17 en 9288/17.

IV. CONCLUSIE

Onder het Maltese voorzitterschap is met de besproken onderwerpen tastbare vooruitgang geboekt. Niettemin is verder politiek overleg nodig voordat de vereiste eenparigheid in de Raad kan worden bereikt.
